Ч. 226. Львів, неділя дня 7. (20.) жовтня 1907. Річник XI.

Передплата на «РУСЛАНА» виносить:
в Австрії:
на цілий рік . . 20 кор.
на пів року . . 10 кор.
на чверть року . 5 кор.
на місяць . . 1·70 кор.
За границею:
цілий рік . 16 рублів або 36 франків
на пів року . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і думу мы вирвем: а не вовьмем мілости і віри не вовьмеш, бо руске мы серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. пл. Домбровского (Хоружчини). Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає слямпо на попередне застережене.— Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Буля про епископа руского обряду.

(Конець.)

Здає ся нам, що Римска Курия станула зглядом руского обряду от на якім становищи.

Вірні лат. обряду в Америцї — се армія християн-католиків, маюча свою орґанізацию, своїх вождів, своє оружє і своє умундуроване латиньске. В тім умундурованю армія чує ся і вдоволеною і безпечною супроти ворогів, протестантства, православия іти.

Та отсе — до тої армії напливають відділи союзників, добровільних, але в иншім умундурованю — подібнім до умундурованя, яке носить армія ворожа, головно православна.

Союзники яко такі, є вельми пожадані і армії латиньскій і вождам, але умундуроване союзників є непожадане. Непожадане тому, бо відбиває надто ясно від цілої армії, непожадане тому, бо звертає увагу на себе ворожого війска, непожадане і тому, бо через схожість з умундурованям ворожого війска, дуже можливі будуть дезерциї до ворогів.

Кобисте то умундуроване замінили на наше — булибисте найсимпатичнїйше приняті, а і вам самим було би гаразд лїпше.

Союзники однак опирають ся при своїм мундурі.

Видячи їх упір, рішають ся остаточно вожди армії латиньскої приняти їх до своєї армії і в сїм мундурі, однак з застереженями.

Ваш мундур, кажуть, не може стояти на заваді нашому війску, держіть ся отже від нас віддільно, щоби через вашу яскравість ворог не зачепив і нас. Ідіть спільно з нами, і майте свого безпосередного вожда, але він має стояти в повній зависимости від наших начальних полководців.

Нї оден наш жовнїр не може перебирати ся у вашу одїж, бо се небезпечне для єго житя, а коли би котрому з вас видало ся безпечнїйше передягти ся в мундур нашої армії, то ми на се радо годимо ся, бо в тім видимо і хосен ваш власний.

Такими поглядами відай поводила ся Курия Римска і ціле американьске латиньство зглядом нашого обряду. Погляд з їх становища сьвятий і оправданий, але для цїлости союзників отвирає він стежку до комплетного перемундурованя себе в отверте латиньство

Безперечно, що небезпеченьство утрати віри і спасеня вічного в рускім обрядї, в Америцї особливо, є без порівнаня і більше і актуальнїйше, як в обрядї латиньскім. Десятки тисяч Русинів вже перейшли на православіє, головно через однообразність свого обряду з православним, десятки тисяч Русинів перейшли в схизму серафинців, знов головно через за велике акцентоване свого обряду. Сего сьвідоме латиньство і Курия Римска не позваляє латинникови ожененому з Русинкою, анї латинничуї вийшовшій за Русина — переходити на обряд руский. Обава, щоби через перехід на сей обряд латинники остаточно при даній нагоді і віри не стратили, оправдує таке рішенє. Більша запорука, хоч не абсолютна, але всеж таки релятивно більша на спасенє вічне в обрядї латиньскім, оправдує знов рішенє дозволяюче легко зміняти Русинам обряд на латиньский.

Але як раз тут виступає ціле море жалю до латиньства і Римскої Куриї, котрим ми, вірні східних обрядів, закидуємо від соток лїт се, що такий стан більшого небезпеченьства утрати віри в нашім обрядї і більшої запороки спасеня вічного в лат. обрядї не витворив обряд сам з себе, нї східний, нї латиньский, але трактованє тих обрядів через оба повисші чинники. Singularis amor i sollicitudo, які має латиньство і Рим на устах і в булях для східного обряду, de facto є вирвані лиш до лат. обряду, до східного же обряду відносини є повні гордости і деспотизму. Під такою опікою Риму обряди східні нидїють, гинуть, або розпадають ся, підчас коли латиньский обряд домінує. Під такою опікою і як раз з такої опіки над нашим обрядом виходить остаточно се, що слабші духом одиниці покидають єго, на користь латиньства, очайдушнїйші підносять крик розпуки і огірченя, і остаточно йдуть в схизму. Рим, замісць справити свою тактику, підносить тоді оклик обурення: En — graeca fides, nulla fides.

Двайцять лїт ми чекали на утворенє епископства в Америцї. Singularis amor i sollicitudo, вичекавши 20 лїт і своїм проволіканем справи викликавши небезпеку утрати віри в цїлих сотках тисяч Русинів, дає остаточно епископа.

Та замість оточити єго правдиво singulari amore i sollicitudine, робить єго de facto орудєм, що мало би хиба завести і решту вірних Русинів в латиньство.

А коли епископ і клир і народ піднесе на вид такого трактованя новий голос розпуки і огірченя, Рим скаже: Дивіть ся, яка вдячність у тих Русинів! Чого они хотять?! І коли знов тисячки слабших духів обурить ся на таке трактованє обряду руского і перейде в схизму — скаже ся тодї: се народ неулічимий, се graeca fides! Єму не варта нїчого здїлати!!

Але так трактує нельможа свого раба — котрому виголоднїлому до крайности кидає остаточно кусень сухого хлїба, та ще вимагає за се вдячности!!

Ми однак не раби латиньства і не сьміємо ними бути. Народ на цїлій лїнії з епископами на чолї стануть в обороні наших прав обрядових далеко могутнїйше, як се колись дїлав під проводом Рутского і Суши — а чейже рішеня в дїлах адміністрациї обрядом не є рішенями віри анї моральности, щоби їх не можна було при енерґічній обороні змодифікувати.

Австрийско-угорска угода.

(△) Після дванайцятилїтної непевности що до взаємин між Австриєю а Угорщиною, після довгих переговорів поміж правительствами обидвох держав монархії, повело ся дійти до обопільного порозуміня що до улаждения сих взаємин, а вислідом сего порозуміня є т. зв. австрийско-угорска угода. Дотичні предлоги одержали вступну санкцию монарха і в середу міністер-президент бар. Бек як і міністер-президент Векерле внесли рівночасно сї предлоги в обидвох парляментах і при сїй нагоді висловили свої погляди про сю угоду. З внесенем сих предлог починає ся нова доба що до народо-господарских взаємин між Австриєю а Угорщиною. В них виявили ся далекосяглі зміни, які послїдували в останних десятилїтях в полїтичних і народо-господарских відносинах обидвох держав монархії. На сей розвиток доси мало звертало ся бачности в угодових договорах, а се було причиною обопільного що раз живійшого невдоволеня між обидвома державами. Сим разом повело ся обидвом правительствам довести до обопільного порозуміня, так що одна сторона не виходить витязем, а друга побідженою і задля того теперішня угода, а властиво цлово-торговий договор має історичне значінє, бо хоч заключена на 10 лїт, як усї попередні, кладе тріскі підвалини до одноцїлости монархії.

Доси зараз після переведеної угоди починав ся наново спір про квоту, про конверсию держ. довгу, будову нових зелїзниць, податкові питаня і т., так що не можна було дійти до спокою і ладу, а коли навіть полагоджено яку справу, то хиба тимчасово, бо не можна було її рішити без звязи з цїлою угодою. Се давало привід до безнастанних і безконечних переговорів між обопільними правительствами, се відбивало ся голосно в обидвох парляментах і не доводило до пути. Причини такого стану річи треба глядїти в тім, що давнїйші угоди не увзглядняли многих областий народо-господарских взаємин між Австриєю і Угорщиною, що рамцї тих угод були за вузкі, коли тимчасом нова угода обнимає весь обсяг народо-господарских, полїтичних і фінансових питань.

В теперішню угоду втягнено всї важні питаня обопільних народо-господарских відносин і обговорено їх в звязи, а тим способом доведено їх до рішеня. Так н. пр нова угода містить в собі порозуміне що до доплати Угорщини до тягару загального державного довгу. Сим порозумінем управильнено тривко і наконечно справу доплати Угорщи-

ни до держ. довгу і раз на все усунено ту неправильність, що за частину довгу припадаючу на Угорщину відповідала супроти вірителів Австрия яко дожник. Умовлено, що Угорщина, наколи сплатить капітал протягом 10 літ кругло 1349, а при слідуючій сплаті зложить 1389 міліонів, то буде мати зараз вільну конверсию, а ощаджені відсотки припадуть в користь Австриї.

Так само випало в користь Австриї підвисшене угорскої квоти о 2%, що виносить річно 5 — міліонів, коли тимчасом за минулих 40 літ можна було осягнути відвисшене лише о 3% і то сю надвишку діставала Угорщина у великій части назад дорогою переказового поступованя. Важним придбанєм є також порозуміне що до сполки зелізничоїз Дальмациєю, котрої домагано ся десятками літ безуспішно, а також вимагане Угорщиною поліпшенє комунікаций на шляху Кошиці-Богумін, коли тимчасом домаганю Угорщини до злуки угорских зелізниць з німецкими коло Аннаберґ рішучо відказано.

Також подумано о тім, щоби через справу віднови банкового привілею по 1910 р. не доведено до нарушеня державно-фінансових відносин, а вимагані Угорщиною вплати готівкою яко передчасні відказано.

Давні угодові постанови були занадто загально уложені, звичайно такими формулами, що дотичні справи »мають бути управильнені обопільним порозумінєм«. Колиж після заключеня угоди почали ся пересправи між обоми правительствами, не можна було звичайно дійти до ладу задля суперечности інтересів і звичайно все оставало по давному і не лише заподівало шкоду, але спиняло свободу обох правительств на всіх областях, які треба було управильнити. Багато невідповідних або недостаточних постанов треба було задержувати, бо не могло дійти до порозуміня між державами.

Нова угода є в тім напрямі великим поступом. Обидві держави осягають найможливійшу свободу і самостійність там, де се не доторкує обопільних відносин, але де сего вимагають обопільні взаємини, там установлено точні, позитивні умови. Місце загальникових формул заняли визначні і ясні постанови особливо що до зелізничих тариф, споживних податків, почт, охорони патентів, марків і взорів, охорони виторчости пива, спіритусу, мінеральних олїїв. Задержано дотеперішний вільний оборот товаровий між Австриєю а Угорщиною, котрий в останнім десятилітю зріс з 1300 на 2300 міліонів, а справу надтакси відцукру рішено корисніше для Австриї, бо Австрия може тепер 225 000 метр. сотнарів цукру вивозити до Угор без надтакси, коли Угорщина може до Австриї ввозити 50.000 метр. сотнарів. Обезпечено також знесенє обороту млином. Взагалї можна сказати, що нова угода в порівнаню з попередною Керберівскою обидвом державам принесла значнїйші користи.

Такі успіхи осягнено тим способом, що переговори розтягнено на всї области і питаня що до обопільних взаємин, впроваджено в переговори позитивну політику »do ut des« замісць дотеперішного перечного становища. Значінє сеї угоди основує ся не лише на тім, що она уладжує економічні відносини між Австриєю а Угорщиною на ціле десятиліте, але що она переведена на нових основах і втягнула всї области народо-господарских і фінансових питань. Внесені законні предлоги містять в собі не лише лїпше порозуміне на се десятиліте, але творять корисні підвалини для будучих переговорів, і удержують одноцільність цлову монархії.

Ся угода може отже стати вихідною точкою для нового, кориснїйшого уладженя народо-господарских відносин між Австриєю і Угорщиною.

Відносини в Холмщинї.

Негоже »пастирям« учитись у »пасомих«.

(образ відносин з Холмщинї).

(Конець).

Я навмисни спинив ся довгенько на вище наведених фактах, щоб показати, в яких недбалих руках опинилась доля сотень тисяч українського народу на Холмщинї. І дійсно, скажу від себе, наскілько менї довелось придивитись, згадані тут людцї не несуть своїм »пасомим« сьв домости своєї національности, мира, згоди та любови братерскої, а, навпаки, ще гірше розятрюють релїґійну ненависть, котра запанувала в сїй нещасливій країнї до неможливости. Людям, що живуть поза межами Західної України, така завзята братня ворожнеча, такий невиразно глубокий сум, такий тяжкий біль серця, які істнують в сїй забутій Богом і понеханій людьми країнї, — не відомі! Тут люди завше ходять якісь понурі, дивлять ся один на другого з підлоба, один другому не доймають віри і тілько й чутно, як наокруги виривають ся з людских намучених грудей глубокі тяжкі зітхання. Живучи в Холмщинї, чутлива людина зараз спостереже, що тут панує якась всенародна туга горе, що тут страждають не окремі тільки індивідуа, а душа народна; що тут стогне навіть повітря, земля і все, що істнує на нїй... Люди під впливом такого невиразного суму, такого невинного болю душі, стають невимовно чутливими до найменших зявищ свого особистого, або громадянського житя, часто й густо без всякої причини збирають проміж себе бучу і через те ще більше загостренють загальну братню ворожнечу.

Нїчим иншим як впливом необмеженої проповіди про чистоту православія, та надзвичайною враразивостю недужної народної душі можна пояснити так й неморальний випадок. В приходскій церковці місточка Т., що була ще колись унїятскою, прихожане складались в 1905 р. з ріжних елементів: невеличка частина була »блюдущих чистоту православія«, частина прихильних до унїятскої віри, а частина була ще й таких, котрі вагались, чи переходити до католицизму, чи підождати, — може повернеть ся унїя, то можна буде перейти до неї. Бажаючи поновленя старосьвітских звичаїв на основі української народности зєднати з церковою ріжнородні елементи своїх парафіян, настоятель церкви, пан-отець М. В., на прохане прихожан, згодив ся ходити з крестним ходом не в лївий бік по виході з церкви, а в правий і казати людям промови зрозумілою для їх мовою.

Ходи якусь стрепенулись, неначе о жили: »от — мов, дякувати Богови, — і ми діждали волї — можна хоч крестний ход по свойому ходити«...

Час йшов своєю чергою. Люди плекали в серцї надію на кращу будучину. Хоч звісно, не обійшлось і без того, що знайшли ся й невдоволені »нарушенієм чистоты обрядовъ православія«, які розповсюджували скрізь поміж людьми незадоволене батюшкою.

Так тяглось з самої весни: аж до храмового сьвята ходили з хрестним ходом на правий бік і пан-отець казав промови в церкві зрозумілою для прихожан мовою. Підійшов і храм. В сей день поналодило до місточка Т. з сусїдних сїл дуже богато хрестних ходів з своїми батюшками і прихожанами. Народу було невидимо-невидимо. Служба Божа відправлялась „торжественно“, при участи кількох сьвященників.

Поміж присутними був празниковий настрій. Але під кінець служби стала ясно почуватись поміж людьми якась нервовість. Перед тим, як треба було виходити з церкви з хрестним ходом, чоловіки та парубки якось нервисто шарахнули брати корогви, навіть оден у другого виривали з рук. Виявилось потім, що з приходів сьвященників »акающихъ« понаходило багато людей для того, щоби »возстановить чистоту православныхъ обрядовъ«, — не пустити ходити з хрестним ходом на право, а примусити піти на ліво!... І, дійсно, треба було бачити ту невиразно-прикру і дико-фанатичну »картину«, яка стала ся на виході процесії на сходи церкви, щоби не тільки повірити, а явно побачити страждання недужої народної душі та разом з тим відчути невимовний біль і в свойому серцї! Процесия розділила ся на двоє: одна частина стала праноруч, а друга ліноруч, і одна другу не пускала йти в свій бік. Підняв ся галас, люди захвилювались і я боя ся, що — от-от — зчинить ся бійка. Але якось все обійшло ся благополучно. Старенький пан-отець виділив ся з купкою людей і пішов з хрестним ходом чи то до креста, чи до якоїсь каплиці, а ті сьвященики, що мали ходити кругом церкви, почали служити молебень тут же на папертї і казали промови... Так процесия й вернулась, не ходивши з хрестним ходом кругом церкви.

Здавалоб ся так, що дїяльність старого пан-отця, в напрямку зєднаня всїх ріжнорідних по релїґійним поглядам прихожан повинна була викликати спочуте, піддержку від вищого єпархіяльного начальства, але стало ся щось на прочуд дивне; пан-отцеви висловлено догану і скинуто з посади благочинного...

Після всього тут наведеного, само по собі насунуєть ся питанє: як же тепер іде житє різноманїтної що до релїґійних поглядів парафії? А ось як: більшість людей попереходила в католицтво і зробилась завзятими ворогами тих своїх братів по народности, котрі зістались вірними »чистотѣ обрядовъ восточнаго православія«. Із сотень прихожан — зостали ся десятки, та й ті почувають себе пригнїченими, притиснутими з усїх боків, неначе в завойованій країнї.

14. вересня сего року знову трапилось менї побувати в тій маленькій церковцї, при котрій в 1905 р були парафіяне »праві« і »лїві«. Тепер в церкві було, як видно, »лївих« прихожан душ з двайцять, та сторонної публики — салдатів, козаків та инших служащих душ сорок, от і вся »паства«...

Як раз того дня ходили з маленької церковцї хрестним ходом посьвящувати хреста поставленого на царинї села Л. Дорогою довелось нерстви з півтори йти полем. На полї дехто копав картоплю, а дехто волочив жито. Старий дїдок, що йшов поруч зо мною, показав рукою на поле, зітхнув тяжко і сказав: »от як тепер у нас повелось, сьогодні сьвятий празник, а вони бараболю вибирають та жито волочать. Ох Господи! Хоч би нам діждати того часу, щоби було встановлено празникувати сьвята в один день з католиками. А то, якось, аж моторошно: і той, і той в Христа вірує, а прийде наше сьвято — католики ще більше роблять, а в їхнє — нам теж доводить ся робить... Неначе на сьвітї не один Бог і не один Ісус Христос... Живемо, як ті бусурмани!..

Той же самий дїдок розповів менї, що в с. Л. з девяти десяти хат зоста-

лось православних людей з чотири. А колись сї всї люди були парафіянами маленької церьви з стареньким пан-отцем. І, дійсно, як підійшов хрестний ход до Л., то хоч би тоді одна душа вийшла з хати, навіть ті люди, що сиділи біля хат, поховали ся, щоб не дивитись на православну процесию...

О. Васюта.

Новинки

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Сергія; римо-кат.: Фелїц. — В понедїлок: руско-кат.: Пелагії; римо-кат.: Уршулї — Ві второк: руско-кат.: † Якова ап; римо-кат.: Кордулї.

— **Стан здоровля монарха** — як доносить Korr. Wilhelm — погіршив ся був дещо в ночи на вчера, але потім в день поправив ся. Цїсар перевів ту ніч несупокійно через кашель. Температура і живчик були вчера нормальні, апетит добрий. У вчерашній візитї з лїкарями др. Керцльом і проф. Найсером взяв участь також проф. Хіарі; лїкарі займали ся кашлем, що виступав в ночи. Впрочім стан здоровля монарха не є некорстний, тим більше, що катар дещо зменшив ся.

— **Намісник ґр. Потоцкий** повернув до Львова.

— (*ω*) † **Смерть кард. Штейнґубера.** В суботу 12. с. м. захорував був кардинал Штейнґубер на запаленє легких, в второк (15) ще рано встав і хотів бачити ся з ректором Collegium Germanicum, а о 12. год. по принятю св. Тайн віддав Богу духа. Кардинал просив, на своїм гробівци положити таку напись: »Господи, Ти обдарив мене пурпурою, про котру я не просив, уділив менї раю, про котрий прошу". Кард. Штейнґубер родив ся 25. листопада 1825 коло Passau, 1845 вступив до Coll. Germ., 19. цьвітня 1851 висьвячений, 1853 яко катехит пробував на дворі архиєп. баварского Макса, відтак працював до 1857 у своїй дицезиї, де вступає до Єзуїтів. До р. 1866 учить теольоґії в Інсбруку. Від 1866—1880 є ректором Coll. Germ. в Римі, а при тім теольоґом s. Congregat. Poenitentiariae і консультором кількох Конґреґацій кардинальских. 18. мая 1894 зістає кардиналом, а 1896 префектом Конґреґациї Індексу. Крім того був членом Congreg. SS. Officii, Congr. Consistorialis, Congr. Epp. et Reg., Congr. de Prop. Fide, Congr. Rituum, Indulg. et Reliqu. Мимо тілько урядів кард. Штейнґубер мав час написати велике двотомове дїло: „Geschichte des Kollegium Germanicum", яке 1906 вийшло в другім виданю. Кард. Штейнґубер був кілька разів дуже прихильним референтом справ руских. В. є. п.!

— **Конференция Русинів з бар. Беком.** Одна з віденьских кореспонденций доносить, що парляментарна комісия руского клюбу, зложена з пос. Романчука, д-ра К. Левицкого і д-ра Бачинського, була 15. і 16. с. м. у президента міністрів бар. Бека на єго запрошенє, аби передовсїм дістати поясненя в справі угоди з Угорщиною і аби обговорити предложені правительству в липни постуляти клюбу. На конференциї дня 16. с. м. був намісник ґр. Потоцкий і мін. Коритовский. Між иншими обговорювано також виборчу реформу до галицкого сойму і порушено зі сторони правительства дальші спільні конференциї зі всїма інтересованими сторонництвами. Переговори що до инших жадань руского клюбу будуть відбувати ся дальше.

Słowo p. доносить, що президия польского кола мала конференцию з бар Беком в справі переговорів, які веде правительство з руским клюбом, і зазначує, що перехід тих переговорів є некорисний з причини незручної тактики, якої уживають рускі посли, грозячи обструкцією. Правительство, як пише St. p., не злякало ся тих грозьб і перед 3 ма днями дало остру відправу рускому клюбови. Вкінци пише St. p., що між членами руского клюбу настав розлом, бо буковинські посли заявили, що не мають причини помагати в обструкциї. Пос. Мик. Василько ще доси не явив ся у Відни. Предчуваючи, що переговори руского клюбу з правительством возьмуть неприхильний оборот, пос. Василько не приїхав, аби не брати на себе одвічальности.

— **Українські мистецкі вироби** на харківскій господарскій виставі — визначали ся своєю красотою: були дуже гарні теракотові й мальовані вироби звісних майстрів — гончарів з Полтавщини (з місточка Опішнї, їх виробів кулї, миски, то-що, — йдуть тепер далеко поза Полтавщиною, — в столицї й за границю); були на виставі теж мастерні вишиванки й таке инше. Найбільшу премію, золоту медаль, присуджено на харківскій виставі полтавскому ґуберискому земству за ткані вироби земскої мастерні в Дїтярах, — килими на зразок стародавних килимів українських, та всякі полотняні тканки (рушники, скатерти й таке инше), ткані українськими узорами.

— **Холєра в Київі** вибухла з нечуваною силою, так що в шпиталях не стало місця для хорих. Протягом трех днїв занедужало около 300 осіб, з чого 28 померло. Пошесть ширить ся через воду з Днїпра, якої населенє уживає до пиття. По стверджеию, що в днїпровій водї є бацилї холєри, видано осторогу до населеня, але що вода з артезиянских криниць не вистарчає для цїлого міста, тому люди пють дальше воду з Днїпра і хорують. До того Київ не був приготований на принятє холєри. Не подбано анї о холєричні шпиталї, анї о лїкарів, анї о доглядачів, анї о вози до перевоженя хорих. Тепер брак того всього дає ся сильно відчувати, а навіть місто не має фондів на ті видатки, так що заряджено приватні складки на побудованє бараків для хорих і переводженє дезінфекциї мешкань. Тимто не скоро буде можна спинити вибухлу пошесть, яку вже заносить з Київа в околицю. Не тяжко, щоби не занесено холєри і до Львова, бо з Київа утїкає, хто лише може, перед холєрою на захід, і як перед роком утїкали звідтам жиди до Львова перед хуліґанами, так тепер виносять ся з Київа перед холєрою.

— (*ω*) **Свято в Зальцбурґу.** В мин. недїлю (13) відбув „католицкий селяньский союз" (kathol. Bauernbund) загальні збори під проводом свого предсїдателя, посла до сойму п. Schovsleitner'a, в яких взяли участь кард. князь архиєп. др. Katschthaler, епископ. суфр. др. Кальтнер, парляментарні посли др. von Fuchs, Krennvallner, Heilmeyer і Perwein, заступник намісника прелат Винклер, посли соймові і члени союза з цїлого краю. По висланю телеґрам голду до Папи, цїсаря і наслїдника трону мав промову кард. Katschthaler, в якій заохочував до дальшої працї і до солїдарности не голословної, але яко опредїленої духом св. Церкви, що збори приняли з найвисшим одушевленем. Відтак всї уклякнули, а кардинал уділив збораям архипастирске благословеньство. Збори обговорювали справи парляментарні і соймові з точки св. віри. Чи у нас посли рускі устроять коли такі збори? Жиймо надією, що в наше віконце засьвітать сонце.

— **Огнї.** В Конкольниках коло Болшовець згорів дня 16. с. м. жидівский фільварок зі всїма будинками і збіжем. В огни згинуло 16 штук худоби. — Коло Надьвдь на Угорщинї горять державні лїси на просторі 1.000 морґів. Пожар загрожує копальням золота.

— **Гумористичний кутик.**

Новочасна байка.

Дїлилась Спілка ґаздів
В селї віяком одним;
Сьміття та гнїй возили,
Фірманцїм їм Охрим.

Материяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 71.

Лист Осипа Барвінського до Із. Воробкевича, писаний 12. XII. 1867.

(Дальше).

Колибись нечувъ въ собі еще на стілько силъ висьпівати єго такъ велично, якъ Тарасъ Гайдамаки висьпівавъ, то прошу тебе, звісти мині тоз, а я незанехаю тоби помогчи посилкою пісень народніхъ, особливо тихъ думъ историчнихъ, щобись перистудиовавши іхъ, взмішнивъ свої крила поетичні и взлетівъ високо соколомъ підъ сонце поезиї народнеї.

Що до послїднїго уступу, де кобзарь співає про смерть Нечая, прошу тебе, возми еще на увагу „Плачъ Іереміи", що въ біблії и прочитай хоть водна рази, уважаючи сей „Плачъ" яко поезию жидівску.

Богданъ Хмельницкий Костомарова писаний на великоруськімъ язиці и тому неодно слово подибаешь незаеме — тому посилаю я и Словарь великоруський — Шміда.

По сьвятахъ вистараю ся тобі Краридворську рукопись зъ переводами на німецке — росийське — новоческе и польске — будешъ мігъ пізнати старосьвітьску героичну поезию Чехівъ. Багато придасть ся вона тобі до обробленя „Нечая".

А поки що бувай здоровъ — въ цїлою твою родиною — Веселихъ и щасливихъ сватъ різдва жичить Вамъ Вашъ щирий приятель и вірний другъ

Осипъ Барвінський.

N. B. Вибачай, мій друже, що ся посилка неоплачена; завіръ мині, що я въ такімъ нині положеню — що й шага не знайдешъ при душі.

Осипъ.

(Дописка Олекс. Барвінського: И я Тобі й цїлій Твоїй семьї жичу щасливихъ и веселихъ сьвятъ. Бажавъ я до Тебе заїхати на сьвята, та инакше випало.

До Мартиновича. Твого д. брата и Стратулата виславъ я Правду зъ відповідимъ листомъ вже більше якъ 10 день, але ще відпису не маю жадного.

Чи дїставъ Ти листъ нашъ адресований десь передъ тиждневъ до Черновець? — *Ол.*

Ч. 72.

Лист Із. Воробкевича до Осипа Барзінського, писаний 22. XII. 1867.

Друже солоденький!

Не думай, що вжемъ забувъ на тебе, ні мій Осипе, друже мій милий, ти все якъ передомъ назначенъ у моемъ серці великими чертами, але одно и други, а особливо той вражий брахъ віднаго часу не дозволяє, щобъ идъ свему старому другові хочъ троха відозватись. Прощай, брате, такої роботи и працї, що боронь Боже, нема коли хочъ дымочками до васъ злетіти. Бôг зна якъ зъ моемъ шемацтвомъ на далї віглядати ме, може ти твори, котрімъ тобі зъ Русь-Молдавиці приславъ, до моехъ остатнихъ належати будутъ... нема коли, брате, и въ голову шкрібнутись.

Тутъ, братіку, зле, тутъ самі вороги нашего прямування, а найзавзятїшні такі ваші люде. Зъ Мартиновічемъ говоривъ я, він склоненъ до нашего дїла, лишъ треба, щобъ ви до него написали, завозваюче до спільної працї. Преславъ ти моему братові Правду?

(Дальше буде).

Та загадали ґазди —
Кум Кость той плян приніс —
Чи не дешевше вийде
Ослів впрягти у віз..

„Ну певно й практичнійше,
Не тратьмо марне й слів!"
І запрягли до воза
Пять молодих ослів...

Ну й віз котив ся далї
Та... Гов! — Охрим сказав —
Ослами я не їзджу!...
Тай в мить... зрезиґнував...

Оповістки.

— **Репертуар укр.-руского народного театру у Львові** під дирекциєю Йос. Стадника. (В салі »Ід Харузім« при ул. Бернштайна. Початок о 7. год. вечером).

В суботу 19. с. м. „Уриель Акоста" траґедия в 5 діях Ґуцкова.

В неділю 20. с. м. передпослїдне представленє — початок о годинї 3½ по полудни „Чорноморцї" народна оперета в 3 діях Кухаренка, музика Лисенка. Виступ п. Грегоровича.

Ві второк 22. с. м послїдне представленє „Павло Полуботок" історична траґедия в 5 діях Осипа Барвіньского. Виступ п. Ґембіцкого.

В четвер 24. с. м. перше представленє **в Стрию**: „Маруся Богуславка" історична драма зі співами в 4 діях М. Старицкого.

— **Загальні збори філії „Просьвіти" в Тернополи** відбудуть ся в середу дня 30. жовтня с. р. о год. 11. рано, в салі „Міщаньского Брацтва" в такім порядку: 1. Отворенє зборів. 2. Звіт уступаючого виділу. 3. Реферат з науки господарства (виголосить делеґат головного виділу). 4. Вибір нового виділу. 5. Внесеня і запити. По зборах відограють аматори міщани штуку в 6 актах „Дай серцю волю, заведе в неволю". Вступ на представленє від особи 20 с. Місця сидячі І К. Початок оголосить ся та зборах. Кому дорога просьвіта нашого народу, нехай прибуває на збори. — *Виділ.*

— **Перемиска філія Руского Товариства педаґоґічного** удержує „Селяньску Бурсу", в якій містить ся 35 селяньских хлопців, учеників шкіл народних і ґімназияльних. »Селяньска Бурса« містить ся в найменім домі положенім серед розлогих огородів в найздоровшій части міста, де питомці мають вигідне і здорове мешканє, добрий та здоровий харч а вкінци — що найважнїйше — добрий догляд (бо в „Селяньскій Бурсї" є трех інструкторів, учеників висшої ґімназиї) і батьківский, фаховий провід. Та оплата, яку складають родичі за свої діти в »Бурсї Селяньскій« є так мізенька, ще в часї теперішної дорожнї анї мови бути о тім не може, щоби „Селяньска Бурса" могла самою оплатою удержати ся. Проте звертаємо ся сею дорогою до нашої патриотичної інтелїґенциї духовної і сьвітскої, місцевої і замісцевої, звертаємось і до Вас, Ви наші рускі Читальнї, Соколи, Січи! Ви просьвітні й культурні осередки нашого хлопского житя, вкінци і до Вас, наші рускі зверхности громадскі і просимо о милостиню; подайте поміч бідній хлопскій шкільній молодїжи. Всякі, хочби і найдрібнїйші жертви так грішми як і в натураліях просимо пересилати під адресою: Евген Любович, управитель »Селяньскої Бурси« в Перемишли — ул. Щитова ч. 23. За Виділ філії Руского Тов-а педаґ. в Перемишли: Проф. *Алексій Ярема* голова. *Семен Цеглинський* секретар.

Державна рада.

На вчерашнім засїданю по відчитаню внесень та інтерпеляций і письма повіт. суду в справі видання пос. Будзиновского, обжалованого о обиду чести, палата приступила до дальшої дискусиї над наглячим внесенем пос. Еленбоґена, Томпіка і. тов. в справі усуненя недостач в руху на лініях товариства державних зелїзниць.

Промовляв мін. зел. др. Дершата і кількох послів, почім принято наглячість внесеня і само внесенє з додатком пос. Буживала, аби ті зарядженя відносили ся також до північно-західної зелїзниці.

Дальше ухвалено наглячe внесенє пос. Реся в справі помилуваня двох підофіцирів, засуджених за знущанє над жовнїрами, а відкинено наглячe внесенє пос. Кльофача, аби вільно було членам військової комісиї безпосередно приймати в касарнях зажаленя жовнярів.

Потім президент замкнув засїданє, назначаючи слїдуюче на второк.

Телеґрами

з дня 19. жовтня.

Гаґа. Вчера відбуло ся останнє засїданє мирової конференциї.

Білгород. Поліция вислїдила, що межи офіцирами, які брали участь в убийстві королївскої родини, утворив ся заговор в цїли „прогнаня" королевича Юрия. Тому королевич жиє в великій боязни о житє і переніс ся до Конаку, бо в малій палатї не чує ся безпечним.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрация і каварня — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 19. с. м.: о. Юл. Твардієвич з Лопянки, др. Йос. Білиньский з Зарваниці, Евфр. Чекалюк з Солухова, Порф. Яремович з Підгаєць, Евг. Перфецка з Сокаля, о. Ів. Дорожиньский з Бродів, Сев. Клюковский з Росиї, Мих. Чех з Гарбузова, Андр. Лунів з Рави р., Ів. Левицкий з Перемишля, Алекс. Курій з Буска, Йос. Миронович з Солотвини, Ів. Ждан з Добромиля, др. Лука Сафіян з Коничинець, Мария Паньчишин з Гологір.

При закупнї товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма,

від 16. до 31. жовтня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділї і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці **High Life** представленє. Бліжше вчаснїйше можна побачити в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Поручає ся дешеве і совісне

Артистично ритївничe заведенє

А. ЗІҐМАНА

— — **у Львові, ул. Сикстуска ч. 14.** — —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Моноґрами, герби і всякі ґравури — вивіски ритовані і ляні, прасовані бляхи для сторожий і товариств — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (20—25)

Америка-Канада

Корабельні білєти до Нового Йорку, Бостону, Філядельфії, Кебеку, Буенос Айрес і т. д.

G. Schyns, концесионований корбельґійский правительством корабельний експедиент

Appelmanstrasse Nr. 1. Antwerpen.

Глядає ся аґентів. (5 6)

Товариство взаїмних обезпечень

„Днїстер"

у Львові, при улиці Руській ч. 20. (дім власний).

приймає обезпеченя будинків, всяких річий домашних і господарских, збіжа і паші на случай шкід заподїяних через пожар. Оплата премій мала, а к ристь для погорівших велика.

Шкоди лїквідує і виплачує »Днїстер« з найбільшою скоростию. При оцінцї шкід бувають зарошені 2 господарі селяни з поміж членів. Дотепер виплатив »Днїстер« **13.747 відшкодовань** в сумі **сім і пів міліона корон.**

Зиск по скінченім роцї звертає ся членам. Зворoту за р. 1906 дістають обезпечені члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премії.

Бани краєві у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, і т. д. приймають поліси „Днїстра" при удїлюваню позички.

Житєві обезпеченя приймає »Днїстер« для Краківского Товариства, а провізию від таких обезпечень відступає „Днїстер" на добродїйні цїли

Поясненя до обезпечень удїляє Дирекция або аґенти

Аґенциї »Днїстра« находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де ще не робить инший аґент »Днїстра«, можуть письменні селяни старати ся о удїленє аґенциї. До тепер дістали аґенти 969 507 К провізиї.

Фонди Товариства 31/12 1906:

Фонд резервовий	К 846,189 20
„ резерви премій	„ 550,110 —
„ на зиороти	„ 16,110 —
„ на ріжницю курсів	„ 29,866 35
„ резерви специяльної	„ 31,040 73
„ емерит. уредників	„ 188 810 21
инші фонди зиосмотреня	„ 25,000 —

Канцелярії отворені для сторін таким перед полуднем (8 — 3 год.).

Селяне! покривайте дахи бляхою або дахівкою!

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

СОКІЛ Тутки і паперці можна набувати в „Соколиськім Базарі" у Львові і у всіх торговлях в краю.

Трівкий і певний зарібок від 20 до 30 К тижнево

Може мати кождий, хто буде працювати на опатентованій „довгій" машинї

„Славія"

Анї вік анї час не можуть бути на перешкоді.

Віддаленя не має жадного значіня.

Докладне научене даром.

На бажанє висилаємо учительки до дому.

Скінчені працї приймаємо до дальшої відпродажи.

Перше галицке відправництво домашних робіт поньчошкових на довгих машинах до плетеня

Лїбаль і С-ка

Зареєстроване товариство торговельне

Львів, ул. Кохановского ч. 39 - 34.

Не купуйте кулистих машин, бо они без вартости!

Жадайте проспектів. (22—?)

Видає і відповідає за редакцию **Семен Ґорук.**

З друкарнї В. А. Шийковского.